

Naleving van de vernietigingsplicht ex art. 126aa Sv.

Citation for published version (APA):

Spronken, T. N. B. M. (2002). Naleving van de vernietigingsplicht ex art. 126aa Sv. *Delikt en Delinkwent*, 413-414.

Document status and date:

Published: 01/01/2002

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

hetzij schriftelijk, hetzij mondeling op de nader bepaalde zitting. De raadsman beperkte zich tot een korte nadere schriftelijke toelichting op het eerste cassatiemiddel. Nieuw in het hier besproken arrest is de zinsnede over de alertheid en activiteit die van de verdediging in situaties als deze mag worden verlangd. De A-G Wortel zegt het in zijn conclusie voor dit arrest aldus: '(...) niet iedere misslag in verband met de behandeling van een strafzaak laat zich aanmerken als een inbreuk op processuele rechten die consequenties moet hebben voor de uitkomst van die strafzaak.'

Th.A. de Roos

Naleving van de vernietigingsplicht ex art. 126aa Sv

In de vorige rubriek (*D&D* 2001, p. 1004) is reeds bericht over de ontdekking van een aantal advocaten dat afgeluisterde telefoongesprekken met geheimhouders in strijd met art. 126aa niet zijn gewist. Dit voorval heeft geleid tot een kort-gedingprocedure die door de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten, de Nederlandse Orde van Advocaten en een aantal individuele advocaten tegen de Staat is aangespannen. De inzet van het kort geding was de vernietiging van de geheimhoudersgegevens die zich in de digitale bestanden van justitie bevinden en die op grond van art. 125h (oud) Sv en sinds 1 februari 2000 op grond van art. 126aa Sv hadden moeten worden vernietigd. Tevens werd in kort geding geëist dat de Staat opheldering zou verschaffen

over de wijze waarop de vernietigingsplicht in de toekomst zal worden nageleefd. De mededeling van een betrokken officier van justitie dat er sinds 1994 in een groot aantal tapkamers een digitaal tapsysteem in gebruik is genomen, waarbij afgeluisterde gesprekken worden opgeslagen op zogenaamde optical disks, waarvan geen gegevens zouden kunnen worden gewist, gaf aanleiding tot de veronderstelling dat de nakoming van de vernietigingsplicht op grote schaal niet is nageleefd en dat de waarborgen ter bescherming van het beroepsgeheim van de advocaat door justitie structureel is veronachtzaamd.

De President van de Rechtbank Den Haag heeft op 19 december 2001 vonnis gewezen (*Nieuwsbrief Strafrecht* 2002, nr. 26) en daarbij de vorderingen tot vernietiging van de geheimhoudersgegevens afgewezen omdat voor de beantwoording van de vraag of het om een structureel probleem gaat, hetgeen door de Staat is betwist, een diepgaand onderzoek nodig is waarvoor in een kort geding geen plaats is. Bovendien blijft ingevolge het overgangsrecht met betrekking tot gvo's die zijn geopend voor 1 februari 2000 het oude recht van toepassing, hetgeen betekent dat ten aanzien van de hierop betrekking hebbende geheimhoudersgegevens uitsluitend de rechters-commissaris tot vernietiging verplicht zijn, zodat de Staat in kort geding niet bevolen kan worden deze gegevens te vernietigen. Uit door de President ambtshalve ingewonnen informatie blijkt, dat ook het beheer van de

taps die zijn bevolen voor 1 februari 2000, na deze datum bij de rechter-commissaris blijft rusten.

Omdat volgens de president vast staat dat er fouten zijn gemaakt en gebleken is dat niet iedere officier van justitie op de hoogte is van de juiste gang van zaken aangaande de vernietigingsplicht, is de vordering, dat de Staat bekend moet maken op welke wijze en volgens welke procedure de bepalingen van art. 126aa Sv en het Besluit bewaren en vernietigen van niet-gevoegde stukken zullen worden nageleefd, wél toegewezen. Dit diende uiterlijk 11 januari 2002 te gebeuren.

De minister van Justitie heeft bij brief van 10 januari 2002 laten weten dat uiterlijk februari 2002 door het College van procureurs-generaal een nieuwe instructie zal worden vastgesteld met een procedure-beschrijving in zake wie, op welk moment, welke handeling moet verrichten om te voldoen aan de bepalingen van artikel 126aa Sv en het Besluit bewaren en vernietigen van niet-gevoegde stukken (zie *Nieuwsbrief Strafrecht* 2002, p. 9 e.v.). Wel is door de minister aan alle betrokken verantwoordelijken een voorlopige procedurebeschrijving gezonden die als bijlage bij de brief is gevoegd. Deze bijlage bevat afgezien van een herhaling van de reeds op 1 februari 2000 bekende regelgeving slechts een summier schema van de procedure die bij geïntercepteerde communicatie met geheimhouders moet worden gevolgd. Wat het meest in het oog springt is dat volgens dit schema de onderzoeker *iedere* communica-

tie met een geheimhouder dient uit te werken en voor te leggen aan de officier van justitie die moet bepalen of er sprake is van communicatie met een geheimhouder.

Het is twijfelachtig of deze gang van zaken in overeenstemming is met de tekst en de strekking van art. 126aa Sv (Zie voor kritiek hierop Taru Spronken, 'Vernietiging gegevens geheimhouders ex art. 126aa Sv', *Nieuwsbrief Strafrecht* 2002, p. 7-9). Inmiddels blijven zich incidenten over de vernietigingsplicht voordoen. In de thans aanhangige SE-Fireworks-zaak bleken een drietal gesprekken tussen advocaten en cliënten te zijn uitgewerkt. Aanvankelijk werd dit door het openbaar ministerie als een betreurenswaardig bedrijfsongeval bestempeld. Inmiddels is in de media naar buiten gekomen dat het in deze zaak om méér gaat dan incidentele fouten. De verdediging stelt dat er meer dan 500 gesprekken met geheimhouders zijn afgeluisterd hetgeen voor de verdediging aanleiding is om hernieuwd de niet ontvankeelijkheid van het openbaar ministerie te bepleiten, nadat een dergelijk verweer eerder door de Rechtbank Almelo was verworpen (NRC 19 februari 2002).

Stand van zaken Europese witwasrichtlijn

Op 4 december 2001 is de wijzigingsrichtlijn van Richtlijn 91/308/EEG tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld vastgesteld (Richtlijn 2001/97/EG, PbEG L 344, 28 december 2001, p.